

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

20 בדצמבר 2005

112

י"ט בכסלו התשס"ו

עמוד

146	הצעת חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 15) (הגדרת נכה), התשס"ו-2005
147	הצעת חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 16) (הגדרת זכאות), התשס"ו-2005
148	הצעת חוק המועצה הישראלית לצרכנות, התשס"ו-2005
150	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 75) (מאגר מידע לענין נהגים שנפסלו מלהחזיק רשיון נהיגה), התשס"ו-2005
152	הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 29) (עידוד ייצוג לשני המינים), התשס"ו-2005

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכספים של הכנסת:

הצעת חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 15) (הגדרת נכה), התשס"ו-2005*

1. תיקון סעיף 1 בחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957, בסעיף 1 –
- (1) לפני ההגדרה "נכה" יבוא:
- "אדם נרדף" – כהגדרתו בסעיף 16 לחוק לעשיית דין בנאצים ובעוריהם, התשי"ז-1950¹;
- (2) בהגדרה "נכה", האמור בה יסומן "(1)" ואחריה יבוא:
- "(2) אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה בשל היותו אדם נרדף אשר שהה על אדמת גרמניה ביום ח' בטבת התשי"ז (1 בינואר 1947)".
2. בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001², פרק א' – בטל.
- תיקון חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות)

ד ב ר י ה ס ב ר

אשר שהו על אדמת גרמניה במועד הקובע; ואולם זאת, במתכונת מצומצמת לעומת ההטבות המוענקות מכוח החוק.

בהצעת חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 15) (הגדרת נכה), התשס"ו-2005, המתפרסמת בזה, מוצע לתקן את ההגדרה "נכה" הקבועה בסעיף 1 לחוק, באופן שתכלול גם נכים ששהו על אדמת גרמניה במועד הקובע, כך שגם הם יהיו זכאים למלוא ההטבות.

בנוסף, מוצע לבטל את ההסדר הקבוע בחוק ההסדרים, המתיתר לאור החלטת הוראות החוק על נכים ששהו על אדמת גרמניה במועד הקובע.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-60 מיליון שקלים חדשים בשנה.

בחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 (להלן – החוק), נקבע בסעיף 1 כי נכה הוא אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם בין מדינת ישראל לבין גרמניה מיום כ' באלול התשי"ב (10 בספטמבר 1952), היה זכאי, בגלל נכותו, לתגמול, לקיצבה או לפיצוי אחר מגרמניה.

במסגרת הפרשנות שניתנה לחוק על ידי משרד האוצר, נשללה מאדם ששהה על אדמת גרמניה ביום ט' בטבת התשי"ז (1 בינואר 1947) (להלן – המועד הקובע) הזכות לקבלת הטבות על פי החוק, גם אם מעולם לא קיבל קיצבה כלשהי מגרמניה.

במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001 (להלן – חוק ההסדרים), הוענקו הטבות מסוימות לנכים

חברי הכנסת: חיים אורון, מיכאל גורלובסקי, נסים דהן, משה כחלון, חיים כץ, אהוד רצאבי

* הצעת חוק מס' פ-5268: הועברה לוועדה ביום י"ג בתמוז התשס"ה (20 ביולי 2005).

¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 103; התשס"ד, עמ' 300.

² ס"ח התשי"ז, עמ' 281.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 236.

הצעת חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 16) (הגדרת זכאות), התשס"ו-2005*

1. בחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 – תיקון סעיף 1
  - (1) לפני ההגדרה "נכה" יבוא:

"אדם נרדף" – בהגדרתו בסעיף 16 לחוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, התש"י-1950²;
  - (2) במקום ההגדרה "נכה" יבוא:

"נכה" – אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה בשל היותו אדם נרדף";
2. בסעיף 3 לחוק העיקרי, במקום פסקה (ו) יבוא:

"(1) הוא אזרח ישראלי ותושב ישראלי";
3. בסעיף 6 לחוק העיקרי –
  - (1) בכותרת השוליים, אחרי "בקשות" יבוא "ותקופת זכאות לתגמול";
  - (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) אושרה בקשה לתגמול לפי חוק זה, ישולם התגמול בעד תקופה שתחילתה לא יאוחר מיום הגשת הבקשה כאמור";
4. בסעיף 14 לחוק העיקרי, סעיף קטן (א) – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

אורח ותושב ישראל. בהצעת החוק מוצע לבטל את מגבלת המועדים הקבועה בסעיף 3 כאמור ולקבוע כי נכה יהיה זכאי לתגמולים על פי החוק אם דרגת נכותו אינה פחותה מ-25% והוא אזרח ישראלי ותושב ישראל (סעיף 2 להצעת החוק).

עוד מוצע בהצעת החוק, לקבוע כי אם אושרה בקשה לתגמול לפי החוק, ישולם התגמול בעד תקופה שתחילתה לא יאוחר ממועד הגשת הבקשה לתגמול (סעיף 3 להצעת החוק).

בנוסף מוצע, לבטל את סעיף 14(א) לחוק, הקובע מקרים מיוחדים שבהם יהיה זכאי נכה להמשיך לקבל תגמולים מסיימים על פי החוק, חרף שחול להיות תושב ישראלי (סעיף 4 להצעת החוק).

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא בין 2 לבין 11 מיליארד שקלים חדשים בשנה.

בחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 (להלן – החוק), נקבע בסעיף 1 כי נכה הוא אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם בין מדינת ישראל לבין גרמניה מיום כ' באלול התשי"ב (10 בספטמבר 1952), היה זכאי, בגלל נכותו, לתגמול, לקיצבה או לפיצוי אחר מגרמניה.

בהצעת חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 16) (הגדרת זכאות), התשס"ו-2005, המתפרסמת בזה (להלן – הצעת החוק), מוצע להחליף את ההגדרה "נכה" הקבועה בסעיף 1 לחוק באופן שתכלול כל אדם שלקה בנכות בשל היותו אדם נרדף, בהגדרתו בסעיף 16 לחוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, התשי"ז-1950 (סעיף 1 להצעת החוק).

סעיף 3 לחוק קובע כי נכה יהא זכאי לתגמולים על פי אם דרגת נכותו אינה פחותה מ-25%, אם עלה לישראל לפני יום כ"ב בתשרי התשי"ד (1 באוקטובר 1953) וביים כ"ט באדר ב' התשי"ז (1 באפריל 1957) היה, ולאחר מכן נשאר,

חברי הכנסת: יצחק כהן, דוד טל, משה כחלון

* הצעת חוק מס' 3240/05: הועברה לוועדה ביום י"ב באדר ב' התשס"ה (23 במרס 2005).
¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 103: התשס"ד, עמ' 300.
² ס"ח התשי"ז, עמ' 281.

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק המועצה הישראלית לצרכנות, התשס"ו-2005*

- מטרת החוק
1. מטרתו של חוק זה להבטיח כי המועצה הישראלית לצרכנות, הפועלת כחברה ממשלתית (בחוק זה – המועצה), תפעל באופן עצמאי, ללא תלות, לטובת הצרכן.
- תפקידי המועצה וסמכויותיה הם:
2. (1) מתן שירותים וסיוע לציבור הצרכנים ולארגוני צרכנים הפועלים שלא למטרות רווח, לצורך הגנה על זכויות הצרכן וקידום עניניו מול גופים פרטיים וציבוריים, לרבות ייעוץ בתחומי צרכנות, כלכלה ומשפט;
- (2) קידום חינוך והסברה למודעות צרכנית;
- (3) ייזום הצעות לחקיקה בתחום הגנת הצרכן;
- (4) מתן סיוע לצרכנים במימוש זכויותיהם מול גופים פרטיים וציבוריים, בין היתר, על ידי –
- (א) עריכת בדיקות של טובין או שירותים, לרבות בדיקות השוואתיות;
- (ב) נקיטה בהליכים משפטיים, לרבות עתירות לבית המשפט הגבוה לצדק ועתירות לקבלת מידע, לפי כל דין;
- (ג) ייצוג צרכנים בפני בית משפט, בית דין או כל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין, לרבות כתובענות ייצוגיות, בכפוף לכל דין;
- (5) מתן חוות דעת בעניני צרכנות, לרבות לבתי משפט ולגופים ציבוריים;
- (6) חברות בארגונים בין-לאומיים של צרכנים;
- (7) מילוי כל תפקיד שמוטל עליה מכוח מסמכי היסוד שלה; בפסקה זו, "מסמכי היסוד" – כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975¹ (בחוק זה – חוק החברות הממשלתיות);
- (8) ביצוע כל פעולה הקשורה במילוי תפקידיה לפי חוק זה.

ד ב ר ר

במסגרת הסיוע לצרכנים והמעמד שניתן לה כאמור, נוטלת המועצה חלק בהליכים משפטיים הנוגעים להגנה על זכויות הצרכן, וכן פועלת לאיתור כשלי שוק ולטיפול בהם, להגברת אכיפתם של דיני הצרכנות, לייזום שינויי חקיקה ולקידום המודעות הצרכנית בקרב הציבור. בנוסף, רשאית המועצה ליטול חלק בקביעת תקנים למוצרים, בהתאם לתקנון מכון התקנים הישראלי, התשס"ג-2002.

מעמדה של המועצה כחברה ממשלתית, הנתונה בבעלות כמעט מלאה של המדינה ומתוקצבת על ידה, הקשה עליה לפעול באופן עצמאי ופגע בתפקודה.

הצעת חוק המועצה הישראלית לצרכנות, התשס"ו-2005, המתפרסמת בזה, באה לחזק את מעמדה של המועצה, ולצמצם את הזיקה בינה לבין הממשלה, וזאת מבלי לשנות את מעמדה כחברה ממשלתית.

סעיפים 1 עד 3 ההוראות המוצעות בסעיפים אלה נועדו להגדיר את תפקידיה וסמכויותיה של המועצה, ולעגן בחוק את מעמדה העצמאי.

המועצה הישראלית לצרכנות (להלן – המועצה) הוקמה בשנת 1969 מכוח החלטת ממשלה, במעמד של חברה ממשלתית ללא מטרת רווח, המשמשת כארגון גג של כל ארגוני הצרכנים. במהלך השנים, פרשו ארגוני הצרכנים מהמסגרת המשוחפת והמועצה הפכה לארגון צרכנים בפני עצמו. עיקר פעילותה של המועצה הוא בסיוע לצרכנים ובטיפול בתלונותיהם. למועצה ניתן מעמד המאפשר לה להגיש תובענות ייצוגיות, מכוח חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, מכוח חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ומכוח חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981. כמו כן, רשאית המועצה לבקש מבית הדין לחוזים אחידים לבטל תנאי מקפח בחוזה אחיד (תקנות החוזים האחידים, התשמ"ג-1983), לייצג צרכנים בבית הדין לתביעות קטנות, מכוח הוראות צו שיפוט בתביעות קטנות (ארגונים מייצגים), התשל"ז-1977, ולערער על החלטות הממונה על ההגבלים העסקיים, לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

* הצעת חוק מס' 3237/פ: הועברה לוועדה ביום י"ג בתמוז התשס"ה (20 ביולי 2005).
¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

3. בתחום סמכויותיה, תהא המועצה רשאית לכלכל את עניניה באופן עצמאי ותפעל . אי תלת לפי שיקולים של טובת הצרכן בלבד.

4. (א) בדירקטוריון המועצה יכהנו 11 חברים, שימנו השרים, לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים, מתוך רשימה של 18 מועמדים שעליהם המליצה הוועדה לאיתור מועמדים.

(ב) התפטר חבר הדירקטוריון מתפקידו או חדל מסיבה אחרת לכהן כחבר הדירקטוריון, ימנו השרים חבר אחר במקומו, מתוך רשימה של שלושה מועמדים שעליהם המליצה הוועדה לאיתור מועמדים.

(ג) בסעיף זה –

‘הוועדה לאיתור מועמדים’ – ועדה בת שלושה חברים, ואלה הם:

(1) שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית המשפט המחוזי, שימנה שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובהסכמת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני נציגי ציבור, שהם אנשי משק וכלכלה או אנשי סגל במוסדות להשכלה גבוהה, בעלי מומחיות בתחומים הנוגעים לתחומי פעילותה של המועצה; נציגי הציבור ימונו על ידי יושב ראש הוועדה;

‘הוועדה לבדיקת מינויים’ ו‘השרים’ – כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות.

5. תקציב המועצה ייקבע בחוק התקציב השנתי בסעיף תקציב נפרד כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ”ה-1985.²

6. שר התעשייה, המסחר והתעסוקה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 בהתאם למצב המשפטי כיום, חלות על דירקטוריון המועצה הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל”ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות), וזאת מכוח מעמדה של המועצה כחברה ממשלתית. סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות קובע, כי דירקטוריון של חברה ממשלתית ימונה על ידי שר האוצר ועל ידי השר שנקבע כאחראי לעניני החברה (השר האחראי לענין המועצה הוא שר התעשייה, המסחר והתעסוקה), לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים. על מנת לחזק את עצמאותה של המועצה, כך שתפעל ללא תלות, למען הצרכן, מוצע לשנות הסדר זה ולקבוע הוראות מיוחדות לענין אופן מינויו של דירקטוריון המועצה והרכבו. בהתאם למוצע, יכהנו בדירקטוריון המועצה 11 חברים, שאותם ימנו שר האוצר ושר התעשייה, המסחר והתעסוקה, לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים, מתוך רשימה של 18 מועמדים שעליהם תמליץ ועדה מיוחדת לאיתור מועמדים שתוקם לצורך חוק זה. ועדת האיתור תהיה בת שלושה חברים: יושב ראש הוועדה, שיהיה שופט בית המשפט העליון או בית המשפט המחוזי, שימנה שר המשפטים, בהסכמת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה, וכן יכהנו בוועדה שני נציגי

עלות הצעת החוק בהתאם להסכמה שהושגה בין משרד האוצר לבין משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, תתקצב המועצה, בשנים 2006 עד 2010, כדלקמן: בשנת 2006 – 4 מיליוני שקלים חדשים; בשנת 2007 – 5 מיליוני שקלים חדשים; ובכל אחת מהשנים 2008 עד 2010 – 6 מיליוני שקלים חדשים, כשמחצית מהסכומים האמורים יהיו מתקציב משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, והמחצית השנייה, מתוספת שהאוצר יעמיד לענין זה.

חברי הכנסת: רומן ברנפמן, חיים אורון, דוד אזולאי, בנימין אלון, טלב אלטאגנע, ויקטור בריילובסקי, נסים דהן, חמי דורון, אבשלום וילן, רשף חן, אחמד טיבי, שאול יהלום, רני יונם, איתן בבל, אליעזר כהן, אמנון כהן, אתי לבני, יצחק לוי, עטאם מחזול, יעקב מרגו, משולם נהרי, מיכאל נודלמן, ניסן סלומינסקי, אפרים סנה, אהוד רצאבי, יורי שטרן, עמרי שרון, חסי שריה, יולי תמוז

² ס”ח התשמ”ה, עמ’ 60.

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 75) (מאגר מידע לענין נהגים שנפסלו מלהחזיק רישיון נהיגה), התשס"ו-2005

1. הוספת סעיף 61א.1 בפקודת התעבורה¹, אחרי סעיף 61 יבוא:
- 61א. (א) משטרת ישראל תנהל מאגר מידע, בהתאם להוראות סעיף זה, שיהיה פתוח לעיון הציבור.
- (ב) הורשע אדם בעבירת תעבורה או בעבירה לפי חוק אחר הכרוכה בנהיגה ברכב, ובית המשפט פסל אותו מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה העולה על 60 ימים (בסעיף זה – הפסילה), יכלול הנתונים המפורטים בסעיף קטן (ג) לגבי אותו אדם, במאגר המידע.
- (ג) מאגר המידע יכלול נתונים אלה:
- (1) שמו הפרטי של האדם, שם משפחתו ומספר הזהות שלו;
- (2) מועד תחילתה של תקופת הפסילה ומועד סיומה.
- (ד) קבע בית המשפט כי הפסילה תהיה על תנאי לפי הוראות סעיף 36, לא ייכללו במאגר המידע נתונים לגבי אותה פסילה, כל עוד לא הופעל התנאי.
- (ה) לא חלה הפסילה על נהיגת רכב מסוים או לגבי סוג מסוים של רכב בהתאם להוראות סעיף 36א, או שהיא לא חלה על רישיון נהיגה צבאי בהתאם להוראות סעיף 41א, ייכלל מידע זה במאגר המידע.
- (ו) מאגר המידע יועמד לעיון הציבור באתר האינטרנט של משטרת ישראל ובכל דרך אחרת שיקבע השר לביטחון הפנים.
- (ז) בוטלה הפסילה או הסתיימה תקופת הפסילה, יימחק המידע המתייחס לאותה פסילה ממאגר המידע.
- (ח) (1) אדם שעיון במידע שעליו ומצא כי אינו נכון, שלם או מעודכן, רשאי לפנות למשטרת ישראל בבקשה לתקן את המידע או למוחקו (בסעיף קטן זה – הבקשה).
- (2) הסכימה משטרת ישראל לבקשה, תבצע את השינויים הנדרשים במידע שברשותה; סירבה משטרת ישראל למלא את הבקשה, תודיע על כך למבקש.
- (3) השר לביטחון הפנים יקבע בתקנות הוראות לענין דרכי הגשת הבקשה, המועד לביצוע התיקון אם הסכימה משטרת ישראל לבקשה, דרך מתן ההודעה על הסירוב לבקשה והאפשרות לעתור בשל הסירוב.

ד ב ר י ה ס ב ר

הפרק השישי בפקודת התעבורה (להלן – פקודת התעבורה), שענינו פסילת רישיון ואיסור שימוש ברכב, קובע הוראות שונות לענין פסילת רישיון נהיגה. סעיף 35 שבו מסמיק את בית המשפט שהרשיע אדם בעבירת תעבורה או בעבירה לפי חוק אחר הכרוכה בנהיגה ברכב, נוסף על כל עונש אחר או במקומו, לפסול אותו מלקבל או מלהחזיק

רישיון נהיגה, לצמיתות או לתקופה מסוימת, או ער שיתמלאו התנאים שקבע בית המשפט. סעיף 67 לפקודת התעבורה קובע את האיסור הפלילי על נהיגה בתקופת הפסילה.

להערכת משטרת ישראל, בכבישי ישראל נהגים עשרות אלפי עבריינים שרשיונם נפסל מבלי שרשויות

¹ הצעת חוק מס' פ/3553, הועברה לוועדה ביום י"ג בתמוז התשס"ה (20 ביולי 2005).
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ו, עמ' 91.

(ט) הוראות סעיף זה יחולו על אף האמור בסעיף 3 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981.²

(י) השר לביטחון הפנים ממונה על ביצועו של סעיף זה, והוא רשאי בהתייעצות עם שר התחבורה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו, ובכלל זה הוראות לענין ערכון המידע הכלול במאגר המידע.

2. תחילתו של חוק זה בתום 90 ימים מיום פרסומו. תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

ועדת הכלכלה של הכנסת, בין היתר, לסוגיה של תיקון המידע, במקרה שבו אדם שעניין במאגר, סבור כי המידע המתויחס אליו אינו נכון, שלם או מעודכן. בהתאם להחלטת ועדת הכלכלה של הכנסת בשלב זה תוסדר הסוגיה בדרך של הסמכת השר לביטחון הפנים להתקין תקנות בענין; בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, ייקבעו הוראות מפורטות בענין זה.

מוצע לקבוע כי הוראות הסעיף המוצע יחולו על אף האמור בסעיף 3 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, שלפיו המידע המצוי במרשם הפלילי יהיה חסוי ולא יימסר ממנו מידע אלא לפי הוראות אהו חוק.

על פניו נראה כי יכול שיש בהצעת החוק משום פגיעה בפרטיותו של אדם ששמו נכלל במאגר האמור, ואולם נראה כי הפגיעה עומדת במבחנים הקבועים בחוקי־סוד; כבוד האדם וחירותו.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ־700,000 שקלים חדשים בשנה.

האכיפה מצליחה לשים עליהם יד; נהגים אלו מסכנים את ציבור הנהגים, הנוסעים והולכי הרגל. בהעדר יכולת לאכוף בצורה אפקטיבית את הוראות הפקודה האמורות באמצעות אמצעי האכיפה הקיימים כיום, מוצע לקבוע כלי נוסף, אשר יסייע באכיפת ההוראות האמורות ובהשגת מטרתיהן.

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 75) (מאגר מידע לענין נהגים שנפסלו מלהחזיק רשיון נהיגה), התשס"ו-2005, המתפרסמת בזה (להלן – הצעת החוק), כאה לקבוע כי משטרת ישראל תנהל מאגר מידע שיוכלול נתונים על הנהגים שנפסלו על ידי בית משפט, בפועל, מלהחזיק רשיון נהיגה על ידי בית המשפט. מוצע כי המאגר יועמד לעיון הציבור באתר האינטרנט של משטרת ישראל ובכל דרך אחרת שיקבע השר לביטחון הפנים. העמדת המידע הכלול במאגר לעיון הציבור הרחב תאפשר לציבור להימנע מלנסוע עם נהגים הנוהגים בתקופת הפסילה; כמו כן, יוכל הציבור לדווח למשטרה על נהגים אלו, ולסייע למשטרה לאתר את העבריינים ולהעמידם לדין.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה נדרשה

חבר הכנסת גלעד ארדן

² ס"ח התשמ"א, עמ' 322.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 29) (עידוד ייצוג לשני המינים), התשס"ו-2005*

- תיקון סעיף 3
1. בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, בסעיף 3 –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "היה בסיעה החדשה ייצוג של נשים בשיעור של 30% לפחות, תתווסף על סכום המימון האמור חצי יחידת מימון עבור כל מנדט המיוצג על ידי אישה";
- (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "היה בסיעה בכנסת הנכנסת ייצוג של נשים בשיעור של 30% לפחות, תתווסף על סכום המימון האמור חצי יחידת מימון עבור כל מנדט בכנסת הנכנסת המיוצג על ידי אישה".
2. הוראות חוק זה יחולו לגבי הבחירות לכנסת השמונה עשרה ואילך.
- תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

בוועדה נשמעה העמדה שהתיקון המוצע משקף מדיניות של העדפה מתקנת ולפיכך נקדם את השוויון בין מועמדים. הייעוץ המשפטי לכנסת סבור כי לצורך קבלת הצעת החוק נדרשת הסכמה רחבה של רוב חברי הכנסת, זאת כיוון שהצעת החוק פוגעת בשוויון הקבוע בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, כפי שפורש על ידי בית המשפט העליון במספר פסקי דין. בפסקי דין אלה נקבע כי התיבה "שוות" שבסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, הקובעת את עקרונות שיטת הבחירות, עניינה בשוויון המהותי של סיכויי רשימות מועמדים להיבחר לכנסת. בית המשפט אף קבע כי שוויון זה עלול להיפגע כתוצאה מהפליה במימון הבחירות מכספי המדינה (ראו בג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג(1) 693; בג"ץ 141/82 רובינשטיין ואח' נ' יו"ר הכנסת ואח', פ"ד לו(3) 141; בג"ץ 3434/96 הופנונג נ' יו"ר הכנסת, פ"ד נג(3) 57; בג"ץ 142/89 לאור נ' יו"ר הכנסת ואח', פ"ד מד(3) 529; בג"ץ 2060/91 רן כהן ואח' נ' יו"ר הכנסת ואח', פ"ד מו(4) 391; בג"ץ 246/81 אגודת דרך ארץ ואח' נ' רשות השידור ואח', פ"ד לה(4) 1).

אף אם תורחב ההלכה הפסוקה המפרשת את עקרון השוויון גם לשוויון בין מועמדים בודדים, אין בכך כדי לאיין את האמור לעיל.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי הסדר המימון המוצע בהצעת החוק יחול על מערכת הבחירות לכנסת השמונה עשרה ואילך.

בשלב זה לא ניתן להעריך את העלות התקציבית של הצעת החוק.

חברי הכנסת: אתי לבני, זהבה גלאון, גדעון סער

סעיף 1 סעיף 3 לחוק המפלגות, התשל"ג-1973 (להלן – החוק) קובע את דרכי חישוב מימון הוצאות בחירות עבור סיעה חדשה (סעיף 3(א) לחוק) ועבור סיעה קיימת (סעיף 3(ב) לחוק).

בהצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 29) (עידוד ייצוג לשני המינים), התשס"ו-2005, המתפרסמת בזה (להלן – הצעת החוק), מוצע להגדיל את מימון הסיעה של סיעות המיוצגות בכנסת הנבחרת על ידי נשים בשיעור של 30% ומעלה, ב-50% לכל מנדט המיוצג על ידי אישה.

מטרתה של הצעת החוק היא לתת תמריץ כלכלי לסיעות אשר יעודדו ייצוג נשים מתוך כוונה לחתור לייצוג הולם של בני שני המינים בכנסת (ייצוג הנשים בכנסת עומד כיום על כ-16%). מגמה זו מקובלת במדינות רבות בעולם, בהן ניתן תמריץ כספי, חיובי או שלילי, במטרה להגדיל את ייצוג הנשים בפרלמנט. כך למשל, בצרפת התקבלה בתחילת שנות האלפיים חקיקה המטילה קנס כספי על מפלגה שאינה מציבה מספר שווה של מועמדים ומועמדות. יצויין כי במדינות אחרות בעולם נקבעו מכסות ייצוג נקשות לנשים בפרלמנט, כך שכל מפלגה מהוייבת להציב נשים ברשימת המועמדים שלה (כך בבלגיה, איטליה וארגנטינה).

בדיוני ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן – הוועדה), עלתה הסוגיה של הפגיעה האפשרית של ההסדר בשוויון הסיכויים של רשימות מועמדים להיבחר לכנסת, וההשלכה של סוגיה זו על הרוב הדרוש לקבלת הצעת החוק בכל הקריאות.

* הצעת חוק מס' 3671/פ' הועברה לוועדה ביום כ"ט בסיון התשס"ה (6 ביולי 2005).
† ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשס"ה, עמ' 719.